

Generalitat de Catalunya
**Departament de Benestar Social
i Família**

**Servei d'Intervenció Especialitzada
(SIE)
per a dones en situació de violència
masclista i llurs fills i filles de la
demarcació de Lleida**

ÍNDEX

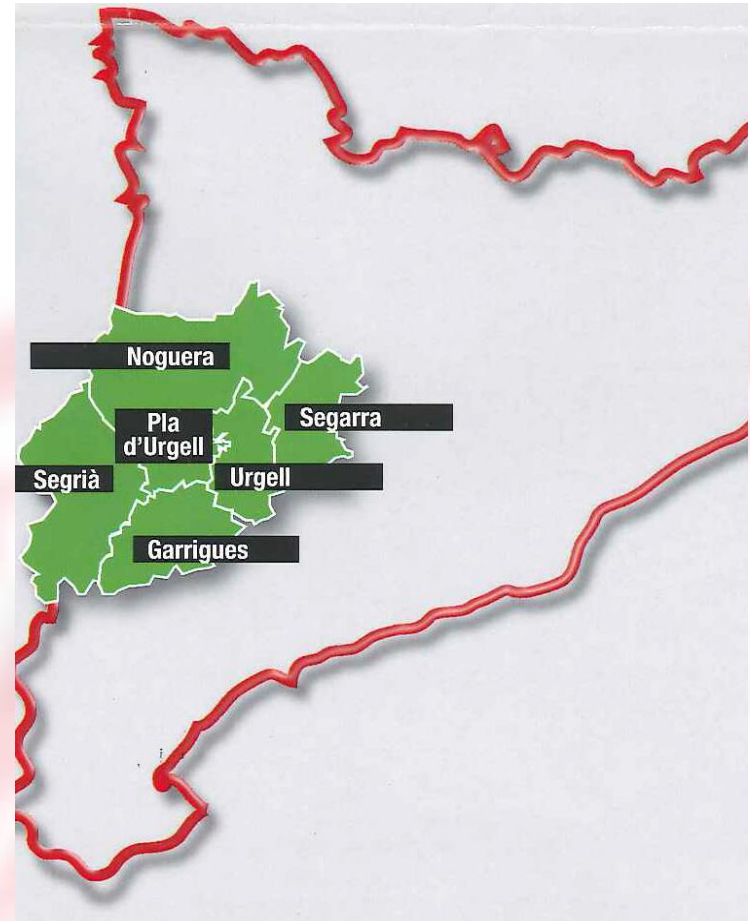
- El Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE)
- La violència masclista masclista: marc conceptual i jurídic
- Efectes de la violència
- Programes d'intervenció

EL SIE

- El SIE de Lleida és un **servei públic especialitzat** que ofereix **atenció integral i recursos en el procés de recuperació i reparació a les dones que han patit o pateixen situació de violència, i també a llurs fills i filles a càrrec**. Incidint també en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària.
- Pertany a la Unitat d'Actuacions contra la Violència Masclista i Familiar de la Secretaria de Família, Departament de Benestar Social i Família, de la Generalitat de Catalunya.
- Aquest servei està dirigit a totes les dones i nens/es amb situació de violència masclista **sense discriminació** d'edat, estat de salut, discapacitat, situació laboral, orientació sexual i/o procedència.

TERRITORI D'ACTUACIÓ, UBICACIÓ GEOGRÀFICA I HORARI D'ATENCIÓ

- El SIE de Lleida es troba **ubicat a Lleida capital** i comprèn les comarques del Segrià, Pla d'Urgell, Les Garrigues, l'Urgell, La Noguera i El Solsonès i La Segarra.

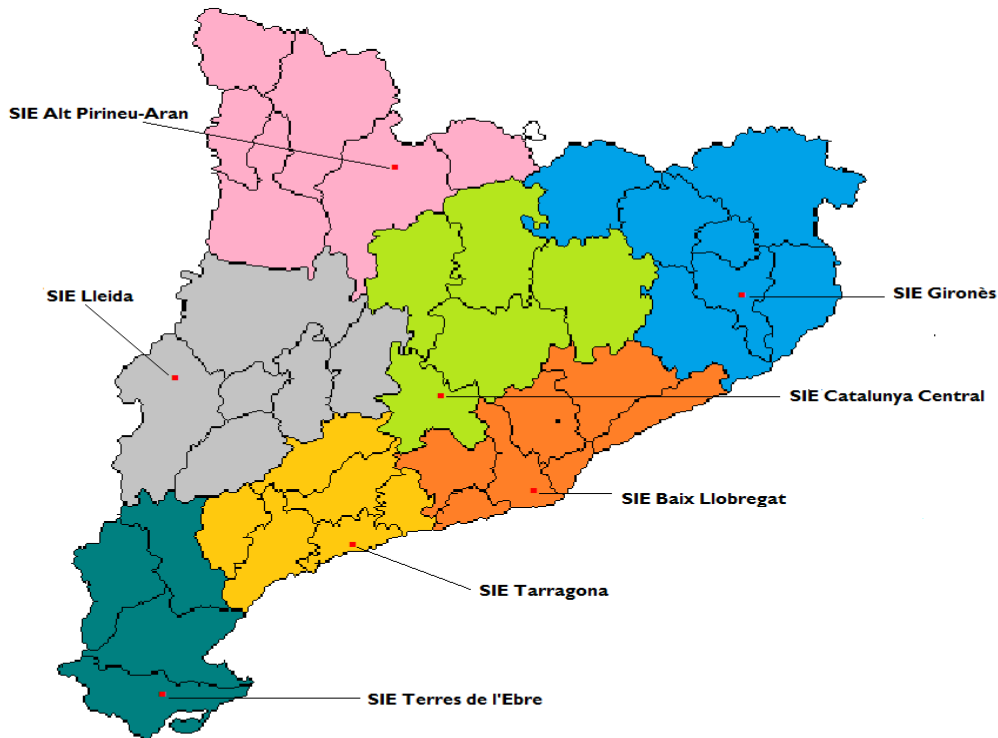
Població destinatària

- Dones que han estat o estan en situació de violència masclista, **independentment de la seva condició sexual i de la seva situació administrativa, jurídica o que convisquin o no amb l'agressor.**
- Les filles i fills a càrrec d'aquestes dones.
- Joves de 16 a 18 anys.
- Familiars/amics o coneguts de les dones que han estat o estan en situació de violència masclista

Les demandes per utilitzar el servei poden provenir:

- **De les pròpies dones, fills/es o familiars. Poden acudir al SIE per INICIATIVA PRÒPIA**
- **Altres unitats de la Secretaria de Família**
 - Serveis d'acolliment substitutoris de la llar
 - Serveis d'acolliment i recuperació
 - Serveis tècnics de punt de trobada
- **Derivades per altres serveis i institucions:**
 - Institut Català de la Dona (ICD)
 - Serveis d'atenció i informació a les dones (SIAD)
 - Atenció primària Social (EBASP)
 - Oficines d'atenció a la víctima del departament de Justícia (OAV)
 - Cos de Mossos d'esquadra (GRAV)
 - Xarxa hospitalària de Lleida (Hospital Arnau de Vilanova)
 - Centres d'atenció primària de salut
 - Derivades per la xarxa associativa.
 - Representants legals de les dones o altres professionals
 - Altres: CSMIJ, CDIAP, etc.

Ubicació geogràfica

SIE de l'Alt Pirineu - Aran

C/ Comtat d'Urgell, 61, baixos. La Seu d'Urgell.
Tel: 973 361 331 a/e: sieapa.bsfc@gencat.cat

SIE Gironès

Plaça del Veïnat, 11, 3er. Salt.
Telf: 972 40 65 55 a/e: sieg.bsfc@gencat.cat

SIE Catalunya Central

C/ Milà i Fontanals, 1, baixos. Igualada.
Tel: 938 048 265 a/e: siecc.bsfc@gencat.cat

SIE del Baix Llobregat

C/ Pou de St. Pere, 8, baixos. Sant Feliu de Llobregat.
Tel: 936 859 934 a/e: siebl.bsfc@gencat.cat

SIE Tarragona

C/ Cristòfol Colom, 28, 1er. Tarragona.
Tel: 977 920 406 a/e: sieta.bsfc@gencat.cat

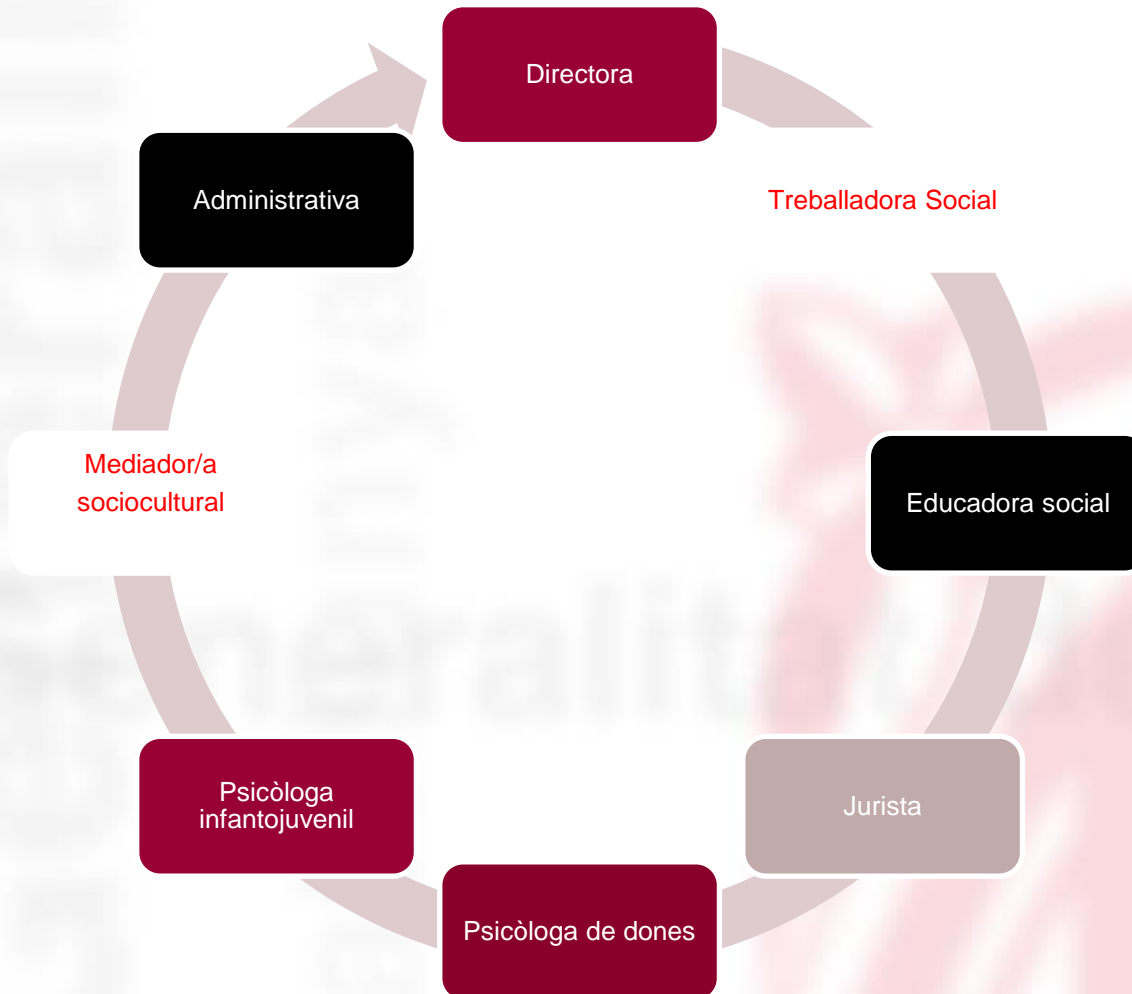
SIE Terres de L'Ebre

C/ Miquel Granell, 2, 1er. Edifici Zeus. Amposta.
C/ Bonaire, 37, Mora d'Ebre.
Tel: 977 700 168 a/e: siete.bsfc@gencat.cat

SIE Lleida

Rambla de Ferran, 43, baixos. Lleida
Tel: 973 246 507 a/e: sielleida.bsfc@gencat.cat

L'atenció integral des d'una vessant pluridisciplinària

“Comptar amb un equip interdisciplinari ens permet atendre de forma individualitzada la casuística social, emocional i legal de cada dona de forma coordinada i adaptada al seu procés.”

Objectius

- ❑ Oferir a les dones i els seus fills i filles una informació de qualitat sobre els recursos de la xarxa pública i associativa.
- ❑ Proporcionar a les dones i als seus fills i filles una **atenció social i terapèutica especialitzada i continuada** en relació al procés de violència viscut.
- ❑ **Adequar el model d'intervenció social, legal i terapèutic al procés de les dones** que han patit o pateixen violència.
- ❑ Potenciar programes específics i integrals de prevenció, assistència i reparació.
- ❑ Treballar coordinadament amb els serveis externs, atenent el procés específic de cadascuna de les dones.

3 eixos d'intervenció:

l'atenció, el treball en xarxa, la sensibilització comunitària.

Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista

- La Llei utilitza l'expressió *violència masclista* perquè el **masclisme és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones** i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior.
- **La violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura**, que no només **destrueix vides**, sinó que **impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones**.
- Una violència que s'exerceix **sobre la dona pel fet de ser dona**

Formes en les que es manifesta:

- Psicofísica
- Sexual
- Econòmica
- Psicològica
 - AILLAMENT
 - CONTROL *econòmic, social, físic, emocional ...

Àmbits en què es pot produir la violència masclista:

- **Violència en l'àmbit de la parella:** violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida sobre les dones i realitzada per part de l'home que és o ha estat el seu cònjuge o persona lligada per relacions similars d'afectivitat.
- **Violència en l'àmbit familiar:** violència física, sexual, psicològica o econòmica, si de la família, que es perpetrada per part de membres de la mateixa família i que està determinada pel marc de les relacions afectives i els lligams de l'entorn familiar.
- **Violència en l'àmbit laboral:** violència física, sexual o psicològica, que es pot produir tant en el centre de treball i durant la jornada de treball, com fora del centre i dels hores de treball, sempre que tinguin relació amb la feina.
- **Violència en l'àmbit social o comunitari:** : agressions sexuals ; assetjament sexual, tràfic i explotació sexuals de dones i nenes, mutilació genital femenina o risc de patir-la, matrimonis forçats, violència derivada dels conflictes armats i violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones com ara avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.

Per tant parlem d'una exposició prolongada i repetida a la violència

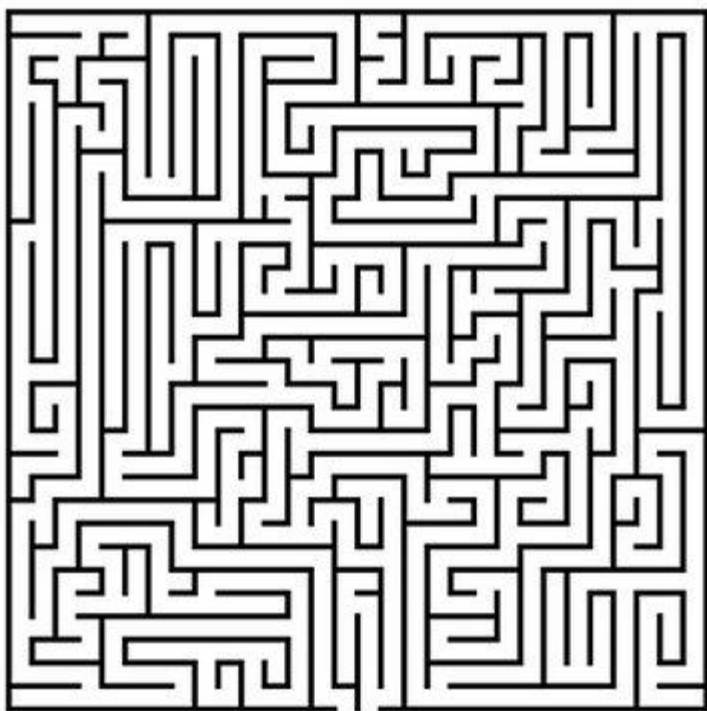
I això incidirà en els seus efectes sobre la
dona i llurs fills i filles

I a que ens referim...

Quan parlem de recuperació i reparació

**Abans de parlar de recuperació cal
comprendre...*que vol dir sortir de la violència
masclista* .**

Procès

Concepte de recuperació i reparació

Llei Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista

- **Recuperació:** l'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en què es produeix el **restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.**
- **Reparació:** el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

La reparació som tots els agents i organismes implicats i la qui és recupera i es restableix en tots els àmbits és la dona i els seus fills i filles.

Sobre la recuperació i reparació

“Els processos de recuperació –que inclouen les filles i els fills de les dones– són llargs i costosos.

La recuperació va més enllà de la separació de l'agressor, de la inserció laboral i de la restitució de l'autoestima. La recuperació és el procés personal i social que fa una dona, inclosa la reparació, per mitjà del qual es produeix el restabliment dels àmbits danyats per la situació viscuda, en totes les àrees, per tal de restablir totes les capacitats i les potencialitats que aquesta violència li ha sostret.”

Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista

Efectes de la violència

La violència com a procés: el cicle

El ciclo de la Violencia

1) Acumulació de Tensió.

2) Esclat de Violència.

3) Perdó i reconciliació

L.Walker

Efectes de la violència masclista en les dones

Conseqüències sobre la SALUT FÍSICA

- Síntomes ginecològics, sexuals, reproductius, lesions i altres

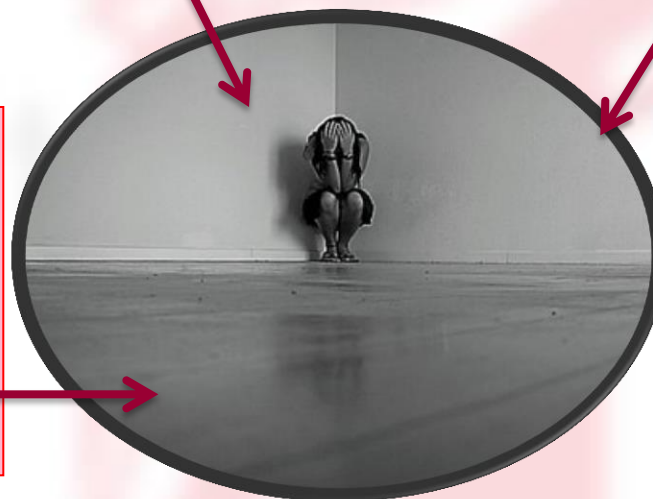
Difícils d'enquadrar i de difícil resposta al tractament ambulatori

Conseqüències ECONÒMIQUES

- Deutes
- Empobriment
- Pèrdua lloc de treball
- Explotació econòmica

Conseqüències sobre la SALUT PSÍQUICA

- Ansietat
- Trastorns alimentaris del somni
- Estrès post-traumàtic
- Depressió
- Ideació Suïcida
- Culpa, confusió, vergonya etc.

Font: El Safareig

Els efectes en les dones dependrà de :

- Història personal
- Recursos propis de cada dona
- Temps de relació
- Tipus de violència rebuda
- Recursos que troba en l'exterior (família, socials, institucionals...)
- Per això, és importantíssim no oblidar que cada dona respon a la violència i sofreix les conseqüències de manera diferent.
- Allunyar-nos de la simplicitat dels “standars”.

Font: El Safareig

L'atenció des del SIE

3 Eixos d'Intervenció

EIX D'ATENCIÓ

- S'ofereix una **atenció multidisciplinària de llarga durada, especialitzada en violència masclista i personalitzada** a cada dona i unitat familiar

EIX de TREBALL EN XARXA

- El SIE s'emmarca en la **Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a les dones en situacions de violència masclista, regulada a la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.**

EIX DE SENSIBILITZACIÓ I PREVENCIÓ

- Un dels nostres objectius, com a referents en violència masclista és **participar i col·laborar en iniciatives comunitàries de prevenció i sensibilització de les violències masclistes i treballar amb la societat civil organitzada** per tal d'augmentar la sensibilització vers la problemàtica.

Eixos operatius d'Intervenció

EIX A. ATENCIÓ a dones, fills/es i familiars

1. Programa *d'acollida*
2. Programa *Urgència/ Emergència (sense cita prèvia)*
3. Programa *Acompanyament social i educatiu*
4. Programa *d'Atenció Jurídica*
5. Programa *At. Psicològica a dones*
6. Programa *At. Psicològica Intantojuvenil*
7. Programa de *Seguiment i tractament*

EIX B. EL TREBALL EN XARXA

EIX C. PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ

EIX A. ATENCIÓ a dones, fills/es i familiars

1. **Programa d'acollida** (acollida al recurs)
 - *Escoltar la demanda de la dona*
 - *Atendre les demandes que presentin les dones amb la finalitat d'avaluar l'adequació al recurs.*
 - *Identificar violència masclista (dimensió social)*
 - *Avaluar el Risc (RVD-BCN)*
 - *Iniciar el programa d'atenció i millora de la dona amb ella (PAM)*

El PAM

Programa d'atenció i millora

- **Reunió setmanal de casos de l'equip** interdisciplinari on cada professional que ha finalitzat l'acollida de la dona presenta el cas a l'equip i es realitza PAM conciliant:
 - Demanda de la dona (p.ex. Laboral)
 - Necessitats detectades pels professionals (p. ex. Psicòleg infantil pels fills/es)
 - Altres demandes de professionals (p.ex. Acompanyament social)

La dona lidera el seu procés de recuperació nosaltres realitzem un acompanyament

Generalitat de Catalunya

Departament de Benestar Social i Família

Secretaria de Família

Servei d'Intervenció Especialitzada de Lleida

C/ Rambla Ferran, 43

25007 Lleida

Tel. 973 24 65 07 Fax 973 23 97 51

a/e: sielleida.bsf@gencat.cat

Recollida de la
demanda inicial i
establir els objectius
del PAM

Seguiment i avaluació
continua del PAM

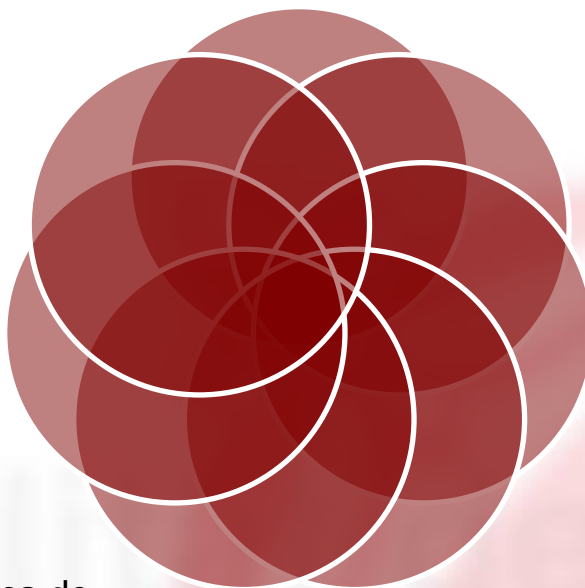
Orientació

Disseny d'accions
individuals i grupals
que fomentin
l'empoderament i
autonomia de les
dones

Identificació Cicle
Violència

Suport en la cerca de
recursos: habitatge,
recursos per fills o
filles, xarxa relacional
de suport, etc.

Derivacions i
coordinacions
necessàries

EIX A. ATENCIÓ a dones, fills/es i familiars

3. Programa Acompanyament (Educatiu, Social, jurídic i grupal)

▪ Objectiu general: programes de recuperació social de llarga durada a les dones ateses pel SIE.

EDUCATIU

- Acompanyar en la presa de decisions
- Treballar les habilitats socials i competències de la dona
- Facilitar i informar de recursos lúdics i educatius pels fills/es
- Apoderar la dona i acompanyar emocionalment
- Recuperació de la xarxa social
- Tramitar, si s'escau (Atenpro i RAI)
- Informar i derivar a recursos existents per l'habitatge
- Coordinació amb els recursos de la xarxa social si s'escau
- Etc.

SOCIAL

JURIDIC

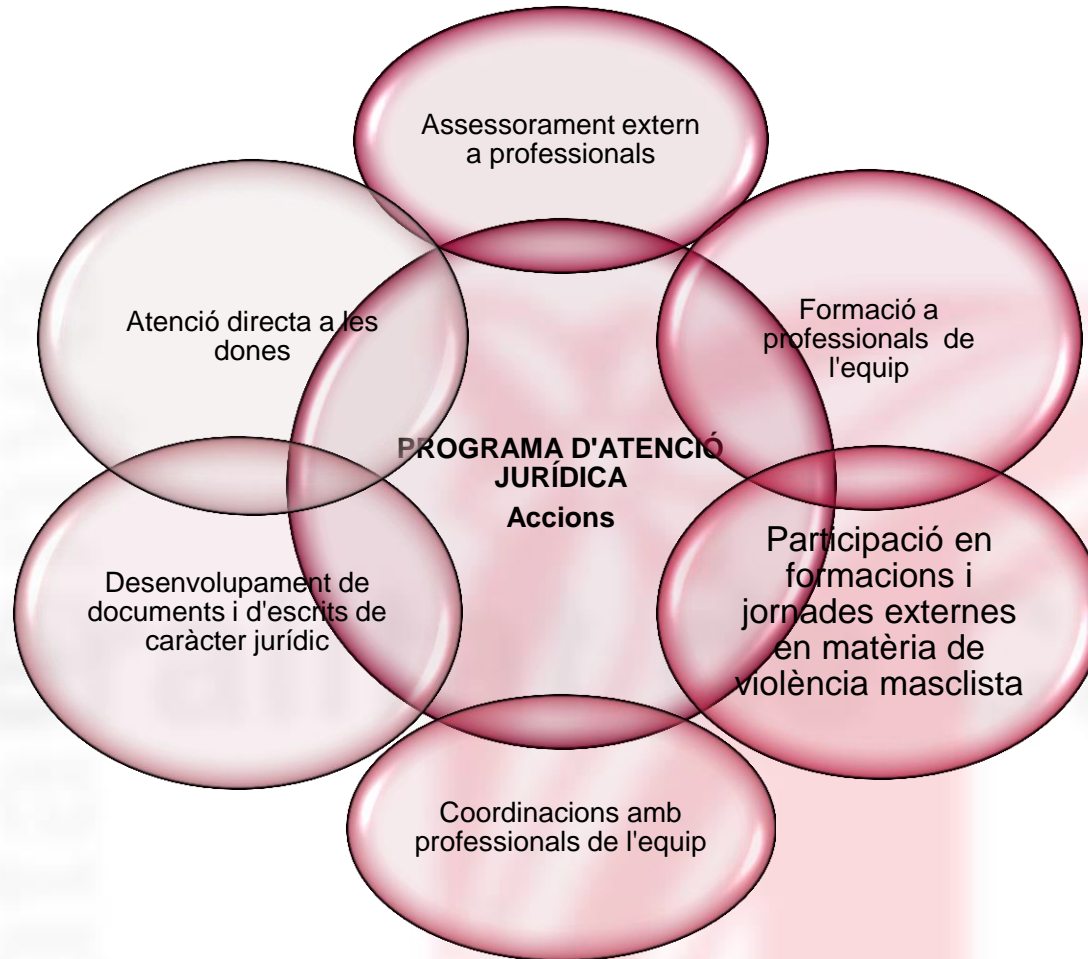
- Assessorament i atenció legal especialitzada
- Acompanyament jurídic
- Fomentar l'autonomia de la dona en el seu procés judicial
- Coordinació amb els professionals de l'àmbit jurídic

Programa ATENCIÓ JURIDICA

OBJECTIU GENERAL

Respondre a la demanda d'orientació legal de les dones, proporcionant-li una atenció legal i un assessorament jurídic especialitzat, per garantir que coneguin i entenguin els seus drets i deures, i que coneguin i entenguin la situació judicial en la que es trobem o podem trobar-se.

Mapa actuacions programa atenció jurídica

INTERVENCIÓ

INFORMACIÓ LEGAL

- Informació legal en tots els temes que afectin a la dona en relació a la situació masclista que pateix en tots els àmbits(civils, penal, administrativa..), posar a l'abast de les dones els avantatges legals que s'han aconseguit els darrers anys.

ASSESSORAMENT JURIDIC

- Anàlisi de forma conjunta sobre el tipus d' opcions que la dona pot triar, els avantatges i inconvenients , i prendre les decisions segons les possibilitats de la seva situació concreta.
- Comprensió i anàlisi de la situació posterior a la interposició de denuncia

FACILITAR L'OBTENCIO DE REPRESENTACIÓ LEGAL

- Facilitar l'obtenció de representació legal per tal d'interposar les accions legals oportunes .

SEGUIMENT / ACOMPANYAMENT DEL PROCEDIMENT JUDICIAL

- Seguiment del procés, Coordinació amb els i les professionals de l'advocacia , i amb serveis especialitzats en el suport de la dona a l'àmbit judicial.

Metodologia

Assessorament
puntual

Entrevistes
individuals

Acompanyaments
externs seu policial
i/o judicial

Coordinació amb
recursos àmbit
judicial i policial

Coordinació amb
advocat/ada

Coordinació resta
entitats i serveis
(mesures d'urgència,
seguiment
penitenciari..)

Linies de treball actual de la Jurista del SIE

□ ATENCIÓ

- **RESPONSABLE ATENCIÓ JURÍDICA DONES DE SAR, PIS SUBTITUTORI I SIE**
- **ACOMPANYAMENT JURIDIC**
- **RESPONSABLE DE L'ASSESSORAMENT I FORMACIÓ INTERNA JURIDIC A L'EQUIP MULTIDISCIPLINARI**

□ TREBALL EN XARXA

- **COORDINACIONS AMB REPRESENTANTS LEGALS DE LES DONES**
- **COORDINACIONS AMB JUTJATS**
- **COORDINACIONS AMB GAV DEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA**
- **ACORD ENTRE EL SIE I L'IL.LUSTRE COL.LEGI D'ADVOCALS DE LLEIDA per facilitar el tràmit i l'accés a les dones a la Justícia gratuïta**

Reflexionem sobre els efectes de la violència masclista

- Quines dificultats es detecta a l'hora d'intervenir amb dones que han patit violència masclista?
- Que penseu que dificulta per elles “*sostenir la denúncia*”?

Conclusions

- ❑ L'ambivalència afectiva – vincle afectiu
- ❑ Efectes psicològics de la violència masclista que es visibilitzen en el seu estil de comunicació o en la presa de decisions, com per exemple: por, inseguretat, baixa autoestima, hipervigilància, etc
- ❑ Dificultats per liderar les seves iniciatives
- ❑ Dificultats pròpies de la rapidesa del procés judicial

La relació d'ajuda

- No jutjar, comprendre els efectes de la violència masclista
- Escolta activa
- Empatia
- Paciència
- Recollir i aclarir dubtes del procés judicial cercant el “*feedback*” de la dona
- Informar a la dona i derivar a recursos especialitzats (SIE)
- Ajudar a la dona a anar al nostre costat, no “*radera*”
- Va radera nostre quan: no entén, no te clares les conseqüències, desconeix les seves opcions o quan adoptem actituds paternalistes i li diem directament el que pensem que ha de fer, sense preguntar-li
- Va al nostre costat quan, coneix el procediment i coneixem que desitja o pensa la dona en tot moment.

Recordar, la recuperació de la violència...

- ❑ S'entén com l'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.
- ❑ **La separació físico-legal és un indicador però amb ella no acaba el restabliment del dany patit ni dels efectes de la violència.**
- ❑ Consisteix en el restabliment dels vincles, i sobretot de la pròpia identitat de la dona.
- ❑ Els fills i les filles també són víctimes de la violència masclista i formen part de la recuperació de la dona.
- ❑ *La recuperació és personal (subjectiva) i única per cada dona*
- ❑ *No és un final, el camí continua.....un camí sense violència des d'un caminar diferent.*

SulSIE Lleida

Treball en xarxa

Sensibilització i prevenció

Atenció individual i grupal

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
i Família

Moltes gràcies

www.gencat.cat/benestarsocialifamilia

**Servei d'Intervenció Especialitzada
(SIE)**

**Rambla Ferran, 43, baixos
25007 Lleida**

Telf: 973246507

sielleida.bsf@gencat.cat